

Универзитет у Београду
Факултет политичких наука
Јове Илића 165, 11000 Београд

Наставно-научном већу

Наставно-научно веће Факултета политичких наука Универзитета у Београду, на седници одржаној 24. маја 2018. године, формирало је Комисију за преглед и оцену докторске дисертације МА Данице Чигоја Пипер под називом **”Конструкција и рецепција феномена аутизма у штампаним и онлајн медијима у Републици Србији”**.

Комисија у саставу проф. др Неда Тодоровић, редовни професор Факултета политичких наука у Београду, проф. др Милош Бешић, ванредни професор Факултета политичких наука у Београду и проф. др Веселин Кљајић, редовни професор Факултета политичких наука, као ментор, након што је прегледала докторску дисертацију и пратећу документацију кандидаткиње, подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ И ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Основни подаци о кандидаткињи и дисертацији

а) Основни подаци о кандидаткињи

Кандидаткиња Даница Чигоја Пипер рођена је 1988. године у Зрењанину. Након што је завршила средњу школу као Ђак генерације уписује студије новинарства са циљем да се бави новинарском професијом у домаћим медијима. Основне студије на смеру Новинарство и медијска продукција и мастер студије на смеру Комуникологија завршила је на Факултету за медије и комуникације у Београду и нашла се у групи најуспешнијих студената у својој генерацији. Током студија обављала је послове демонстратора у настави и била је председница Студентског парламента. Обављајући послове новинарке и уреднице емисије "Кроз Европу" на студентском радију факултета награђена је на

конкурсу делегације Европске уније у Србији за најбоље прилоге о европским интеграцијама. Академску каријеру усавршава на докторским студијама на Факултету политичких наука у Београду, одељење за културу и медије. Током последипломских студија бави се критичком анализом медијске сцене у Србији. Посебно се бави анализом медијског уоквиривања савремених феномена и тема које су присутне у свакодневним медијским садржајима. Стручна интересовања ове кандидаткиње односе се и на улогу медијске етике у ери нових медија, анализу извештавања о угроженим мањинским групама, анализу спреге лобирања и медија у домаћој и страниј јавној сфери.

Кандидаткиња је запослена на Факултету за медије и комуникације у Београду где обавља послове асистента у настави од новембра 2012. године. Почев од јуна 2016. године кандидаткиња обавља и послове помоћнице декана за наставу. Током пет и по година у звању асистента Даница Чигоја Пипер била је асистент на стручним новинарским предметима (Увод у медије, Медијска етика, Менаџмент у медијима, Креативне стратегије у савременим медијима, Интернет новинарство). Сарађивала је са више гостујућих предавача и била гост предавач на бројним курсевима на факултету (Психологија комуникација, Психологија групе, Друштвене мреже и интернет ПР, Веб маркетинг и други).

Током четири године асистентског стажа, кандидаткиња је учествовала је на више научних конференција, објавила је више научних радова и приказа.

Одабрани академски радови:

1. Чигоја Пипер, Д. (2018). „Медијско уоквиривање стабиллократије у онлајн медијима у Србији”, у: *Српска политичка мисао*, бр 1/2018, Институт за политичке студије, Београд, стр. 245-264; ISSN 0354-5989, UDK 32, DOI: 10.22182/spm.5912018, категорија **M24**.
2. Чигоја Пипер, Д. (2016). "Дигитални залогаји: храна као спектакл на друштвеним мрежама", у: *АМ - Часопис за студије уметности и медија*, бр. 11, ФМК и Орион Арт, Београд, стр. 163-170; ISSN 2217-9666 – штампано издање, ISSN 2406-1654 онлајн издање, UDK 392.8:[316.774:004.738.5 316.454.5:004.738.5, категорија **M53**.
3. Čigoja, D. (2016). "Online media reporting on the World Autism Awareness Day:

a discourse analysis", рад у изводу у електронској збирци *Књига сажетака VIII*, Међународна конференција "Мостови медијског образовања", Филозофски факултет, Нови Сад, стр. 25; UDK 159.922.76:316.774(497.11), категорија **M34**.

4. Ćigoja, D. (2015). "What if My Mother Reads This? Self-censorship in Reporting about Gender Minority Groups in Serbia", рад у изводу у електронској збирци *Representation of Gender Minority Groups in Media: Serbia, Montenegro and Macedonia: Book of Abstracts*, Regional Conference Representation of Gender Minority Groups in Media: Serbia, Montenegro and Macedonia, FMK, Beograd; ISBN 978-86-87107-32-8, категорија **M34**.

5. Чигоја, Д. (2014). Приказ књиге "Нови медији и друштвене мреже" – Станко Црнобрња, у: *СМ: Часопис за комуникацију и медије*, бр. 32, Факултет политичких наука, Београд и Институт за усмеравање комуникација, Нови Сад, стр. 107-110; ISSN 1452-7405, doi:10.5937/comman1432109C, категорија **M52**.

6. Чигоја, Д. и Радовић, Н. (2014) "Улога дигиталног маркетинга у очувању културно-историјске баштине Србије", Међународна научна конференција Синтеза – Утицај интернета на пословање у Србији и свету, електронска збирка, Београд, стр. 292-294; DOI: <https://doi.org/10.15308/sinteza-2014-292-294>, категорија **M33**.

Кандидаткиња је била члан организационог одбора међународног научног скупа "The Urgency of Thought" који је одржан од 23. до 26. маја 2014. године на Факултету за медије и комуникације и члан организационог одбора регионалне конференције "Representation of Gender Minority Groups in Media: Serbia, Montenegro and Macedonia" која је одржана од 30. до 31. маја 2015. године на Факултету за медије и комуникације. Кандидаткиња је током једногодишњег рада на регионалном пројекту "Representation of Gender Minority Groups in Media: Serbia, Montenegro and Macedonia" обављала послове администратора пројекта и млађег истраживача на пројекту и показала развијене способности за организацију пројектних активности и истраживања у друштвеним наукама. Способности да води пројектне активности, показала је и као продуцент и координатор пројекта "Mapping Sava mala" који је Факултет за медије и комуникације организовао заједно са Департманом за новинарство белгијског "University College of West Flanders", са седиштем у Кортрајку и Брижу. Тренутно је млађи истраживач на IMPULS пројекту "Gender in a Changing Society" који води Danube University Krems, а партнери на пројекту су Факултет за медије и комуникације из Београда, Универзитет у Сарајеву и Универзитет у Риједи.

Даница Чигоја Пипер се интензивно бавила радом у медијима још од раних средњошколских дана – била је новинарка, а затим и главна и одговорна уредница школског часописа *Димитрије*. Новинарску каријеру развила је вишегодишњим радом на факултетском радију – *ФМК радио*, радом на *Мондо* порталу и у Студентском културном центру. Припремила је више од хиљаду новинских извештаја и више од стотину репортажа. Говори енглески језик, а похађа курс италијанског језика. Током марта 2016. године била је на студијском путовању у Бриселу и Лондону као део тима младих истраживача из Србије, у оквиру пројекта "Медијска путовања у ЕУ".

Поред редовних наставних активности, кандидаткиња је уредница редакције факултетског портала *ФМК Media centar*. У оквиру рада у овој редакцији, осим менторства студентима који су чланови редакције, Даница је била коаутор изложбе *Теразије кроз објектив Танјуга* која је настала у сарадњи са Новинском агенцијом Танјуг; написала сценарио за радио игру *Теразијски телепорт*, била је уредник и организатор трибине и промоције радио игре на трибини *Медијско представљање историје*; организовала је округли сто посвећен Међународном дану етике у медијима током септембра 2015. године. Кандидаткиња, такође, активно учествује у бројним активностима на Факултету, по позиву управе и колега. У тиму за акредитацију, почев од новембра 2014. године, учествовала је у реакредитацији установе и шест студијских програма, као и у акредитацији нових студијских програма на мастер студијама.

б) Основни подаци о дисертацији

Докторска дисертација кандидаткиње Данице Чигоја Пипер у формалном и садржинском смислу написана је у складу са правилима Универзитета у Београду и Факултета политичких наука. Главни текст дисертације заједно са списком консултоване литературе и прилозима има укупно 240 страна. Уз рад су приложени следећи елементи: сажетак докторске дисертације на српском језику, сажетак докторске дисертације на енглеском језику, изјаве захвалности, као и захтеване изјаве о ауторству, о коришћењу рада и изјава о истовестности електронске и штампане верзије рада.

У складу са правилима Универзитета у Београду и сходно Правилнику о академској честитости Факултета политичких наука садржај дисертације проверен је електронским путем у програму Ефорус (Ephorus) и утврђено је да је докторска дисертација кандидаткиње Данице Чигоја Пипер аутентичан научно-истраживачки рад.

II Предмет и циљ дисертације

Предмет истраживања докторске дисертације **”Конструкција и рецепција феномена аутизма у штампаним и онлајн медијима у Републици Србији”** је извештавање референтних штампаних и онлајн медија у Србији о аутизму и особама са аутизмом, односно учесталост и начин извештавања о овим темама. Главни циљ кандидаткиње био је да испита, анализира и објасни у којој мери и на који начин референтни штампани и онлајн медији у Србији конструишу и производе медијске наративе о аутизму и особама са аутизмом, којим дискурским стратегијама новинари прибегавају при извештавању о аутизму и особама са аутизмом, као и како породице особа са аутизмом перципирају медијско извештавање о овој теми и на који начин такво извештавање утиче на њихову свакодневицу и квалитет живота. Емпиријским истраживањем ауторка је настојала да утврди колико су особе са аутизмом и тема аутизма присутни у референтним штампаним и онлајн медијима у Србији и како су приказани у том контексту, односно који модел медијског представљања теме аутизма, особа са аутизмом и њихових породица би допринео тачном и благовременом извештавању о овој теми. Имајући у виду предмет и циљ предложеног истраживања главна истраживачка питања овог рада са потпитањима гласе:

1. На који начин се феномен аутизма у дискурзивним праксама конструише у штампаним и онлајн медијима у Србији?
  - 1.1. У чему се огледају разлике дискурса о аутизму када је реч о упоређивању онлајн и штампаних медија?

1.2. Које су то дистинктивне дискурзивне праксе које карактеришу наративе о аутизму у односу на референтне дискурзивне праксе које карактеришу сличне феномене?

2. На који начин се конструисани наративи перципирају од стране заинтересоване публике?

Истраживачки напори проткани у раду указују на неопходност редефинисања медијског извештавања о аутизму, али и извештавања о другим здравствено угроженим групама и мањинама у друштву Србије. Медијска слика аутизма је производ друштвених пракси, најразличитијих друштвених и медијских конструката, а у јавности се очекује да се особе са аутизмом и њихове породице понашају управо у складу са датом медијском представом ових стања. Породице особа са аутизмом суочене су са контрадикторним и тешко проверљивим медијским садржајима. Функција медија огледа се, између осталог, у објективном информисању, стога је, у медијима у Србији, неопходно ургентно произвести нове медијске контексте о здравствено угроженим групама и конструисати нове представе о аутизму које би одговарале искуственој слици о особама са аутизмом. Извештавање које би произвело потребне ефекте могло би бити потпомогнуто моделом медијског представљања особа са аутизмом и теме аутизма који представља синтезу резултата овог истраживања и нуди могућа решења за уочене проблематичне тачке.

III Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању

Докторска дисертација Данице Чигоја Пипер заснива се на емпиријском истраживању којим су испитане следеће две главне и две помоћне хипотезе:

Хипотеза (1) Конструктивне праксе писања о аутизму резултанта су дифузних потреба медија, новинара и осталих актера у медијском простору.

Помоћна хипотеза (1) Постоје дистинктивне дискурзивне праксе када је реч о писању онлајн и штампаних медија о теми аутизма.

Помоћна хипотеза (2) Постоје дистинктивне дискурзивне праксе које карактеришу наративе о аутизму у односу на дискурзивне праксе које карактеришу сличне феномене.

Хипотеза (2) Заинтересована публика у различитом степену мотивације и емоционалне идентификације перципира конструисане медијске наративе о аутизму.

Прва хипотеза је **потврђена** на основу анализе садржаја узоркованих медијских текстова и на основу критичке анализе дискурса. Уочене су разлике у динамици објављивања медијских садржаја о аутизму у односу објављених текстова у штампаним и у онлајн медијима, те је забележен знатно већи проценат текстова у онлајн медијима (65%), у односу на проценат текстова који су објављени у штампаним медијима (35%). Ови показатељи доводе до закључка да су онлајн медији заинтересованији за извештавање о аутизму, али ту је реч само о статистичком показатељу који указује на број текстова – тиме није указано на ближе карактеристике текстова који чине медијско извештавање о теми аутизма. Прва помоћна хипотеза такође је **потврђена** кроз резултате емпиријског истраживања. Истраживањем медијских садржаја утврђено је да постоје дистинктивне дискурзивне праксе које граде два дискурса о аутизму – дискурс штампаних медија и дискурс онлајн медија. Онлајн медији ослањају се на стратегију таблоидизације, стратегију сажаљења, интимности, на речник црне хронике и дискурс безизлазности, док се дискурс о аутизму у штампаним медијима гради на основу стратегије подршке и стратегије заштите. Медијски садржаји о аутизму у онлајн медијима граде дискурс о аутизму који је заснован на површним информацијама и непрофесионалном приступу извештавању; текстови садрже тврдње које нису утемељене у науци или им није познат извор. Када је реч о штампаним медијима, текстови се претежно ослањају на саопштења за медије различитих институција и невладиних организација, те није забележена медијска иницијатива за извештавање о аутизму и особама са аутизмом. Заједничка обележја два упоређена дискурса јесу: сиромаштво информисања, сензационализам, извештавање без медијске иницијативе, често неадекватан избор саговорника и саговорница, недостатак знања и информисаности новинара, или новинарке, о теми која је предмет медијског извештавања. Компарацијом садржаја из онлајн медија и штампаних медија анализирани су следеће категорије у текстовима: наслов, лид, догађај, позадина догађаја, актери,

процена важности теме и улога новинара, или новинарке. Наслови у онлајн медијима углавном се ослањају на сензационалност, док су наслови у штампаним медијима најчешће информативни или неутрални. Код онлајн медијских садржаја уочено је и да се наслов и лид углавном не могу повезати, јер се наслови пишу без директне везе наслова са садржајем објаве, искључиво ради привлачења што више читалаца и читатељки. За штампане медије, догађај је централни део вести, а позадина догађаја и контекст углавном нису јасно представљени ни у штампаним, ни у онлајн медијима. Субјекти у медијским садржајима о аутизму представљени су посредством вербалних изјава, а то су најчешће представници и представнице стручне јавности, родитељи и чланови породица особа са аутизмом, јавне личности и представници различитих државних и приватних институција. Када је реч о процени важности теме од стране новинара и новинарки, као и уредништва медијских кућа, закључак је да тема аутизма у највећој мери није процењена као тема од изузетне важности за јавност. У том контексту, важно је напоменути да анализирани медијски текстови наводе на закључак да медији не сматрају да је извештавање о аутизму међу важним медијским задацима овдашњих медија, па у складу са тим не показују стручан и дугорочан приступ извештавању о овој теми. Улога новинара и новинарки огледа се у извештавању које се најчешће карактериште кроз две призме – њихов начин извештавања схвата се као отворена заштита особа са аутизмом, те је јасан однос новинара, или новинарке, према обрађеној теми, или су потпуно незаинтересовани за значај теме и представљају је искључиво као вид медијског садржаја који би требало да шокира или забави, односно да кроз такве ефекте привуче што многобројнију публику. Друга помоћна хипотеза је **потврђена** упоређивањем узорка медијских садржаја који је прикупљен и анализиран за потребе овог истраживања узорка из секундарног извора који је употребљен за научни рад објављен крајем 2014. године (Ружичић-Новковић, 2014). Компарацијом доминантних дискурзивних пракси у медијским наративима који су предмет анализе утврђено је да постоје дистинктивне дискурзивне праксе које карактеришу наративе о аутизму у односу на друге сродне теме. Главне разлике у дискурзивним праксама огледају се у доминантним дискурсивним стратегијама које су препознате у анализираним медијским садржајима. Код медијских садржаја о аутизму и особама са аутизмом утврђено је присуство две стратегије које нису у употреби када је реч

о извештавању о другим облицима инвалидитета. Реч је о дискурсној стратегији говор струке и дискурсној стратегији под називом стратегија изненадних открића. Како је реч о стратегијама које су у значајној мери присутне у анализираним медијским садржајима о аутизму, можемо закључити да је уочена дистинкција валидна за потврђивање ове помоћне хипотезе. Такође, важно је нагласити да је код тема сродних аутизму забележен већи степен присуства у медијским садржајима, а да томе доприноси активно заговарање ове теме од стране интересних група. Овај показатељ може бити смерница за организације и појединце који имају потенцијал да изграде одрживи однос између медија и аутизма као теме. Друга хипотеза је **потврђена** емпиријским истраживањем које је подразумевало процес спровођења истраживачке технике дубинских полуструктурисаних интервјуа. Овом анализом утврђено је да, за тему аутизма уско заинтересована публика, перципира медијске садржаје о аутизму и особама са аутизмом на начин који је увек већ доминантно одређен степеном мотивације за праћење медијског извештавања о овој теми и одређеном емоционалном идентификацијом са садржајем медијског извештавања.

IV Кратак опис садржаја дисертације

а) Структура докторске дисертације

Сходно поднетој пријави теме докторске дисертације, рад чини осам целина – састоји се од уводног поглавља (Увод), четири поглавља разраде (Теоријски оквир; Медијски контекст у Србији; Резултати истраживања и дискусија; Предлог модела медијског извештавања о особама са аутизмом), закључка (Закључак), списка консултоване литературе (Литература) и прилога (Прилози).

I УВОД

- 1.1. Увод у тему истраживања
- 1.2. Предмет и циљ истраживања
- 1.3. Дефиниције кључних појмова
- 1.4. Хипотетички оквир
- 1.5. Методолошки оквир
- 1.5.1. Критичка анализа дискурса

- 1.5.2. Анализа садржаја
- 1.6. Друштвени и научни допринос теме

II ТЕОРИЈСКИ ОКВИР

- 2.1. Социјални конструкционизам и студије медија
- 2.2. Доминантне теорије медијског утицаја
  - 2.2.1. Теорија наметања садржаја
  - 2.2.2. Теорија медијског уоквиривања
  - 2.2.3. Медијско заговарање
- 2.4. Преглед доминантних теорија публике
  - 2.4.1. Теорија рецепције

III МЕДИЈСКИ КОНТЕКСТ У СРБИЈИ

- 3.1. Медијско тржиште у Србији: штампани и онлајн медији
- 3.2. Медији у Србији и извештавање о здравствено угроженим групама
- 3.3. Законска и медијска регулатива и извештавање о здравствено угроженим групама
  - 3.3.1. Регулаторни оквир у Европској унији и извештавање о здравствено угроженим групама
  - 3.3.2. Регулаторни оквир у Србији и извештавање о здравствено угроженим групама
  - 3.3.3. Компаративне предности и недостаци регулаторних оквира

IV РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И ДИСКУСИЈА

- 4.1. Начин избора и обим узорка
- 4.2. Анализа садржаја о аутизму у онлајн и штампаним медијима: резултати истраживања
- 4.3. Критичка анализа дискурских стратегија у медијским садржајима о аутизму
- 4.4. Компаративна анализа дискурса о аутизму у онлајн и штампаним медијима
- 4.5. Компаративна анализа доминантних дискурзивних пракси у наративима о аутизму и доминантних дискурзивних пракси у наративима о сличним феноменима
- 4.6. Анализа интервјуа са представницима заинтересоване публике

V ПРЕДЛОГ МОДЕЛА МЕДИЈСКОГ ИЗВЕШТАВАЊА О ОСОБАМА СА АУТИЗМОМ

VI ЗАКЉУЧАК

VII ЛИТЕРАТУРА

VIII ПРИЛОЗИ

- б) Опис садржаја дисертације

У **уводном делу** рада представљен је проблем истраживања докторске дисертације. Постављањем главних истраживачких питања и потпитања, рад је усмерен ка

емпиријском истраживању конструкције и рецепције феномена аутизма у референтним штампаним и онлајн медијима у Србији (1.1.). У овом делу рада наведени су и објашњени предмет и циљ истраживања, истакнуте су хипотезе које ће касније, резултатима емпиријског истраживања, бити оспорене или потврђене (1.2.), дефинисани су кључни појмови у раду (1.3.) и образложен је потенцијални научни и друштвени допринос рада (1.6.). Ово поглавље обухвата и представљање методолошког оквира (1.5.) који подразумева прецизно објашњавање метода које су употребљене у току истраживања (дубински полуструктурисани интервјуи, критичка анализа дискурса и анализа садржаја) и везу методолошких техника са постављеним хипотезама (1.4.).

Друго поглавље рада обухвата теоријски оквир. Најпре је представљена теорија социјалног конструкционизма као доминантни теоријски оквир у овом раду (2.1.). Представљене су основне поставке теорије, водећи теоретичари који су се бавили њеним развојем и објашњена је веза социјалног конструкционизма и студија медија. Начињен је преглед најважнијих теорија медијског утицаја на којима ће се темељити докторско истраживање. Представљена су и анализирана четири теоријска концепта: концепт медијског уоквиривања (2.2.2.), теорија наметања садржаја (2.2.1.), концепт медијског заговарања (2.2.3.) и теорија рецепције (2.4.1.). Две важне теорије на пољу проучавања медијског утицаја, теорија наметања садржаја и концепт медијског уоквиривања, неопходне су полазне тачке за разумевање улоге медијских радника у постављању одређених тема на дневни ред медија и улога медијских радника у уоквиривању датих тема у форми одређеног медијског садржаја. Концепт медијског заговарања, као трећа теоријска полазница, указује на улогу различитих интересних група које, посредством заговарања, утичу на степен видљивости одређене теме у медијима, као и на то како ће одређена тема бити представљена. Након прегледа доминантних теорија публике, посебно је представљена теорија рецепције, која је у овом истраживању неопходна за разумевање пријема порука од стране заинтересоване публике. Поред детаљно представљеног теоријског оквира који је потребан за адекватну анализу медијског уоквиривања теме аутизма у овдашњим медијима, у овом делу рада представљена су и валидна академска истраживања медијског представљања теме аутизма и особа са аутизмом у иностранству,

те студија случаја која је од важности за тему конкретног истраживања (прим. аут. извештавање о ММР вакцини).

У **трећем поглављу** рада представљен је медијски контекст у Србији. Конкретније, приређен је јасан преглед положаја и утицаја штампаних и онлајн медија на медијској сцени Србије и то у односу на актуелни тренутак у развоју медија (3.1.). Акцент је постављен на ефекте које доноси муњевити развој нових медија на тржишту које је претежно ослоњено на традиционално новинарство. Тиме је уједно представљен и објашњен утицај медијског тржишта на одабир тема за извештавање и на квалитет медијског извештавања. Поглавље обухвата и представљање улоге медија у извештавању о здравствено угроженим групама, са нагласком на извештавање о аутизму и особама са аутизмом (3.2.). Предочена је законска и медијска регулатива којом се уређује извештавање о здравствено угроженим групама у Европској унији (3.3.1.), као и законска и медијска регулатива Србије (3.3.2.).

У **четвртном поглављу** приказани су резултати емпиријског истраживања и представљена је научна дискусија произашла из добијених резултата. Најпре је објашњен начин избора узорка и обим узорка (4.1.). Представљен је степен присутности теме аутизма и особа са аутизмом у референтним штампаним и онлајн медијима у Србији. Истраживањем је обухваћена анализа медијске конструкције аутизма и приказивање особа са аутизмом у медијима. Утврђене су новинарске форме у којима је представљена тема аутизма у референтним штампаним и онлајн медијима и приказани су резултати свеобухватног истраживања медијског представљања теме аутизма (4.2.). Представљена је компаративна анализа извештавања о аутизму и особама са аутизмом у референтним штампаним медијима у Србији у односу на извештавање о аутизму и особама са аутизмом у референтним онлајн медијима у Србији (4.4. и 4.5.). Представљене су и објашњене доминантне дискурсне стратегије којима се новинари и новинарке у Србији служе при извештавању о аутизму и особама са аутизмом и те дискурсне стратегије су анализирани у складу са постављеним теоријским оквиром (4.3.). На основу резултата истраживања добијених посредством полуструктурисаних дубинских интервјуа са реципијентима, односно са заинтересованом публиком, развијена је научна дискусија у циљу анализе дискурзивних пракси медија које учествују у конструкцији доминантних медијских

наратива о аутизму и анализе перцепције медијских садржаја од стране заинтересоване публике (4.6.).

У **петом поглављу** представљен је предложени модел медијског извештавања о особама са аутизмом који је формиран на основу резултата емпиријског истраживања, а по угледу на постојеће моделе извештавања о другим мањинским групама и по узору на моделе извештавања о особама са посебним потребама у медијима у иностранству.

Шесто поглавље обухвата закључна разматрања у вези са резултатима истраживања, као и медијским окружењем, односно друштвеним контекстом у којем је истраживање изведено. У овом поглављу наведене су препоруке за даља истраживања, препоруке за струку и отворена су питања која могу бити повод за даља истраживања на овом пољу.

У **седмом поглављу** представљен је списак литературе која је коришћена приликом израде докторске дисертације, а **осмо поглавље** односи се на прилоге који сведоче о току истраживања, или су од друге важности за рад.

V Остварени резултати и научни допринос

Докторска дисертација Данице Чигоја Пипер **”Конструкција и рецепција феномена аутизма у штампаним и онлајн медијима у Републици Србији”** пружа увид у начине како се конструише феномен аутизма у онлајн и штампаним медијима у Србији и на који начин се тако конструисани медијски наративи о аутизму перципирају од стране заинтересоване публике. Резултати истраживања указали су на разлику у динамици објављивања садржаја о аутизму у односу на тип медија, те је забележено значајније присуство теме аутизма у онлајн медијима у односу на штампане медије. Указано је на карактеристике извештавања о аутизму у односу на дифузне потребе медија. Утврђене су дискурсне стратегије којима се медији служе и истакнуте дистинктивне дискурзивне праксе у односу на тип медија и у односу на референтне дискурзивне праксе које карактеришу сличне теме. Рад је указао на доминацију медијске тишине када је реч о аутизму. Током истраживачког процеса развијен је методолошки оквир за мултидисциплинарно компаративно истраживање медијског извештавања о мањинским

здравствено и социјално угроженим групама. Тај оквир подразумева комбиновање квалитативних и квалитативних метода и паралелно истраживање – први ниво односи се на анализу конкретних медијских садржаја, а други ниво на испитивање рецепијената. Овако спроведено истраживање доприноси утврђивању типологије, односно модела, медијског представљања аутизма, особа са аутизмом и њихових породица.

Ово истраживање представља пионирски подухват у анализи медијских садржаја о аутизму и особама са аутизмом. Реч је о првом систематичном научном истраживању о медијском извештавању о аутизму које, на нивоу научно-истраживачког деловања, доприноси методологији истраживања медијских садржаја о осетљивим друштвеним групама и утврђивању предлога модела медијског представљања особа са аутизмом и теме аутизма. Анализа предложена и реализована овим радом односи се не само на одабрани предмет и тему истраживања – медијско приказивање аутизма и особа са аутизмом – већ може имати и ширу теоријску, методолошку релевантност, с обзиром на то да анализира начине конструисања у медијима, што је свакако један општи и фундаментални проблем савремених медија и студија медија. Предложени модел медијског извештавања о теми аутизма биће од важности не само за академску сферу у студијама медија и друштвено-хуманистичким наукама, већ и за медијску праксу медија у Србији, у пољу извештавања о теми аутизма.

VI Закључак

Докторска дисертација Данице Чигоја Пипер **”Конструкција и рецепција феномена аутизма у штампаним и онлајн медијима у Републици Србији”** представља значајан допринос домаћој академској литератури у области студија медија. Докторски рад кандидаткиње у потпуности одговара поднетој пријави теме. Предата докторска дисертација је оригинално и самостално научно дело које је кандидаткиња засновала на снажном теоријском оквиру и одговарајућем методолошком приступу. Посвећеним теренским истраживањем и интерпретацијом резултата истраживања на основу постављеног теоријског оквира, Даница Чигоја Пипер показала је да поседује одговарајуће

знање и способности за научно-истраживачки рад, те да је, овим радом, усавршила своје истраживачке компетенције. При избору литературе коју је консултовала и цитирала у раду, у складу са академским начелима, кандидаткиња се ослонила на водеће стране и домаће ауторе у области студија медија, водећи рачуна да у библиографију уврсти што актуелније научно-истраживачке публикације.

Комисија на основу свега наведеног сматра да наведени квалитети докторске дисертације и таленат за научни и теоријски рад Данице Чигоје Пипер заслужују позитивну оцену и похвалу и предлаже Наставно-научном већу Факултета политичких наука да прихвати поднети реферат и одобри јавну одбрану докторске дисертације **”Конструкција и рецепција феномена аутизма у штампаним и онлајн медијима у Републици Србији”** .

Комисија:

Проф. др Неда Тодоровић

Редовни професор Факултета политичких наука - Универзитет у Београду (у пензији)

Проф. др Милош Бешић

Ванредни професор Факултета политичких наука - Универзитет у Београду

Проф. др Веселин Кљајић

Редовни професор Факултета политичких наука - Универзитет у Београду (ментор)

У Београду,
15. јун 2018.